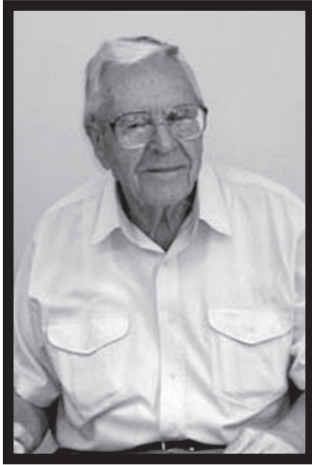

ВОЛОДИМИР КАРПОВИЧ СМИКОВ **(24 липня 1924 р. – 22 лютого 2011 р.)**

22 лютого 2011 року на 87 році життя пішов за вічну межу видатний селекціонер-плодівник, талановитий педагог, засновник школи південного плодівництва, Заслужений діяч науки й техніки України, доктор сільськогосподарських наук, професор, Почесний член Кримської академії наук, лауреат премії ім. Л.П. Симиренка й Державної премії Криму Володимир Карпович Смиков.

Володимир Карпович народився 24 липня 1924 р. у с. Глазок Глазковського району Тамбовської області (Росія). Незабаром родина переїхала в м. Козлов (тепер Мічурінськ), де він у 1942 р. закінчив із відзнакою середню школу й був призваний у діючу армію в складі Брянського, а потім І Українського фронтів. За бойові заслуги

нагороджений орденом Вітчизняної війни, медалями. Після поранення в 1944 р. демобілізувався й повернувся в Мічурінськ, де здійснив свою давню мрію – поступив учитися в Плодоовочевий інститут ім. І.В. Мічуріна. Під час навчання активно працював у науковому гуртку, відмінно виконав дипломну роботу із самоплідності малини й у 1948 р. по закінченні інституту одержав рекомендацію для вступу в аспірантуру. Так починалася велика й продуктивна наукова праця.

Під час навчання в аспірантурі при кафедрі селекції під керівництвом найближчого учня І.В. Мічуріна – академіка ВАСГНІЛ П.Н. Яковлева провів вивчення мічурінської спадщини – айви північної, за результатами якого захистив кандидатську дисертацію в 1951 р. Після цього В. К. Смиков був направлений на педагогічну роботу в Естонську сільськогосподарську академію, у м. Тарту, де очолив кафедру садівництва. За успішну педагогічну роботу ВАК СРСР присвоїв В.К. Смикову вчене звання доцента.

У 1956 р. плодовоочевий факультет Естонської сільськогосподарської академії був закритий, а В.К. Смиков запрошений на роботу до знову створюваного Молдавського НДІ садівництва, виноградарства й виноробства на посаду старшого наукового співробітника відділу селекції плодкових культур, у якому працював 22 роки. З 1970 р. В.К. Смиков очолив наукову частину Молдавського НДІ садівництва, виноградарства й виноробства, став членом Президії Молдавського товариства генетиків і селекціонерів ім. М.І. Вавилова, розгорнув велику експедиційну, сортознавчу й селекційну діяльність великих наукових колективів, установив творчі зв'язки з низкою установ Югославії, НДР, Болгарії, Румунії, Угорщини, Чехословаччини й Франції.

Під керівництвом В.К. Смикова в Молдавії новими сортами й новими технологіями були закладені найбільші посадки плодкових культур: перший у СРСР сад інтенсивного типу на площі 1000 га, сливові сади на площі 6000 га, перси-

кові – на площі близько 6000 га. Досвід із розвитку промислового садівництва Молдавії незабаром став надбанням багатьох господарств інших регіонів СРСР. За підсумками сортознавчих і селекційних робіт із яблуною й абрикосом опублікував ряд монографій, захистив дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора с.-г. наук. Підсумки робіт В.К. Смикова в Молдавії відзначені в 1978 р. орденом «Знак Пошани».

З 1978 р. життя й діяльність В.К. Смикова пов'язана з Нікітським ботанічним садом, куди він був запрошений на роботу й обраний за конкурсом на посаду зав. відділу плодкових культур, змінивши на цьому посту видатного селекціонера І.М. Рябова й пропрацювавши в цьому відділі 33 роки. Незабаром йому довелося стати ще й заступником директора із наукових питань ДНБС. Разом із великим молдавським генофондом В.К. Смиків привніс у роботу Нікітського саду комплексність досліджень, підключивши до них більшість наукових відділів, зміцнивши міжнародні зв'язки з Німеччиною, Чехословаччиною, Угорщиною й Францією. Незабаром генофонд плодкових культур перевищив 7000 зразків, а на державне й виробниче сортовипробування плодівники ДНБС стали щорічно передавати по кілька сортів. У Реєстрі сортів рослин України значну частину (до 50 %) зайняли сорти персика, абрикоса, аличі й айви селекції Нікітського ботанічного саду.

Результати робіт В.К. Смикова відзначені ювілейною медаллю М.І. Вавилова, Золотою медаллю І.В. Мічуріна, знаком «Винахідник СРСР», присудженням почесного звання Заслуженого діяча науки й техніки УРСР. За підсумками педагогічної діяльності (підготовлено 5 докторів, 22 кан-

дидата наук) ВАК СРСР присвоїв вчене звання професора. За роботи зі створення й впровадження у виробництво нових сортів абрикоса Президія НАН України присудила йому премію ім. Л.П. Симиренка. Створення нового промислового сорту персика Кримський Феєрверк відзначено Державною премією Криму. Кримська академія наук обрала його своїм почесним членом.

Результати досліджень В.К. Смикова й очолюваних ним наукових колективів опубліковані в 380 роботах. Він залишив про себе нетлінну пам'ять, створивши 22 сорти яблуні, 14 – абрикоса, 9 – персика, 5 – нектарина, 1 – аличі, які одержали широке поширення в південних регіонах України, Росії, Молдови й Болгарії.

До кінця своїх днів Володимир Карпович Смиків залишався відданим своїй улюбленій справі, продовжував випробувати нові сорти й надихати своїх колег любити плодівні рослини й створювати нові квітучі сади.

Пам'ять про Володимира Карповича Смикова назавжди збережеться в наших серцях.

Президія Українського товариства генетиків і селекціонерів ім. М.І. Вавилова

Кримське регіональне відділення Українського товариства генетиків і селекціонерів ім. М.І. Вавилова

Редакційна колегія журналу «Вісник Українського товариства генетиків і селекціонерів»